

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Feria. iiii. post. iiii. d[omi]nicam Aduen[tus].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

Pro tertio. Audistis rē. Exēplo ita
q̄ bti Thome studeatis dño inhere
re si vultis inter amicos eius nūerari. Et
nota q̄ lex di. ff. d̄ inoffi. testa. l. liberi. Qui
cū inimicis meis est: amicus meus non est.
Si ergo estis cū diabolo nō estis amici dī
Et. xxij. q. v. ca. Si apud. Regib; et dñis
equalibus debet fidelitas: multo magis dō.
Attendite: Si rex p̄cipere alicui di. Ser
ui mihi fideliter et veni mecum: ille iret cū
rege aduersario: nōne grauit ille punien
dus esset tanq̄ regis aduersarius. Expo
ne rē. Horādo illud Luc. xij. Inimicos
meos q̄ noluerūt me regnare supra se ad
ducite huc ante me et interficite.

Seria. iij. post. iij. dñicam Aduen.

Hora est iaz

H rē. Nihil solliciti sitis Phil.
iij. Si surgere vultis a so
mmo peccati. Nihil solliciti sitis. s. sollici
tatione supflua mūdanoz: aut sollicitudie
nimis anxia p̄ remissione pctōz. Qui rō
astigri pōt qz dñs p̄e est. Tū p̄ mysteriuz
incarnatiōis q̄ ad primū aduentū. Tū p̄
beneficiū visitatiōis q̄ ad scdm. Tū p̄
iudiciū retributiōis q̄ ad tertiu. De p̄mo
Ela. vij. Vocab̄ nomē eius emanuel. i.
nobiscū deus. De scdo Matth. vl. Ecce
ego vobiscū sum rē. De tertio: Ecce ego
vento cito et merces mea mecum est rē.

hora est rē.

Pro p̄mo. An pctm̄ sit formalit̄ pu
atio boni grē. Sic. Per pctm̄ morta
le destruit̄ gratia. Cōtra. B̄ra a solo deo
p̄ creatione est et ab eo solo p̄suat: et quā
do destruit̄ annihilat: qz cuius p̄ductio est
creatio: illi destructio est annihilatio. Re
sponder scōf. in. ij. di. xxxv. Dicunt aliq̄
pctm̄ est puatio boni spūalis siue supnatu
ralis vicz grē: sed p̄ primū peccatū totalr̄
tollitur grā: scdm̄ pctm̄ nō erit pctm̄: qz
nihil corrūper. Item seq̄retur q̄ oia pctā
mortalia essent eiusdē rōnis in formali ra
tione puatiōis. Ad argumentū aut̄ dico:
qz pctm̄ nō p̄r effectiue corrūpe gratia: sed
tm̄ demeritorie: ita qz volūtas p̄us natu
raliter se auertit d̄ deus cessz̄ conseruare
grām. Non est igit̄ pctm̄ formalit̄ puatio
grē quā nō ex incōp̄silitate destruit: sed

vt demeritū. **Hec Scor.** Pro fundas
mento. Venenū mōrtifex est malicia pcti
De q̄ Sene. ad Lucil. Malicia ip̄a maxi
mā ptē sui veneni bibit. Venenū qd̄ spen
ses hñt in alienā p̄ferū p̄nicia: sine sua cō
tinēt. nō ē huic sile hoc. hñtib; pessimū ē.
Ite pessimū qm̄ aie mortificatiū. **San**
vindocn. in Job. Pctm̄ mors ē aie: mors
debita pena pcti: sana vulnera morib; ab
est. Sz de pctō qd̄ est: An sit formalit̄ rē.
Dicit rñ. rē. Et q̄ p̄clud̄ q̄rū tiere dñt p̄cō
res diuinū iudiciū q̄ volūtarie p̄z p̄mitte
tes grām dei p̄diderūt et ei? irā incurrūt.
Dichee. v. Faciā in furore et in indigna
tiōe vltionē tui. **Ro. ij.** Scd̄z duricia tuā
et impe. cor: thesaurizas tibi irā. in die iud
dici ire rē. **O pctōres audite rē.** **O q̄ter**
ribile irā dei incurrisse: q̄ anofuz grāz dī
amississe p̄ pctm̄. **Figura. j.** **Sach. j.** Anti
och? intras templū spoliavit illd̄ ornāmē
tis suis et diuitijs suis. Antioch? stētiuz
paup̄tat; interpretat: et signat pctm̄ qd̄ silet
ad q̄ntam paup̄tatē adducit: et euz intrat
templū cordis spoliat illd̄ donis grē et me
ritis. **Ber.** Paup̄tas p̄niciosa ē meritoz
penuria. **Et Apoc. iij.** Hescit; qz rē.

Pro scdo. Sup̄a dixim; de duob; s
mis p̄posit; circa aduentū dñi in car
nē rē. Nūc de tertio qd̄ ē venētis benigni
tas. De q̄ **Ber.** in f. de ep̄pha. Apparue
rat dei potētia in rex creatōe. Apparebat
ei? sapia in eaz gubernatōe. Benignitas
aut̄ ei? maxie apparuit in hūanitat; assū
ptōne. In q̄ em̄ magz p̄medare poterat
benignitatē suā q̄ suscipiēdo carnē meaz:
Quid tātope declarat ei? misericōiam q̄ q̄
ip̄am suscipit. misericōiam. Quāto em̄ se mino
rē fecit i hūanitate: tāto maiorē se exhibu
it in bōitate. Et q̄nto p̄ me vltior: tāto mi
hi charior ē. Hāc aut̄ benignitatē trīs p̄c
pue ostēdit ad p̄ns p̄templāda.

Primū est naturalis p̄figuratio.
Scdm̄ est figuratiōis sublimatio.
Tertiu est sublimatiōis ordinatio.
In hoc s̄mone dicendū de p̄mo **Ubi** est
p̄siderāda p̄figuratio siue assilatiō triplex
Prima in natūre veritate.
Scd̄a in gñis p̄formitate.
Tertia in passibili q̄litate.
Prima igit̄ p̄figuratio est i nate veritate
Uerā ei hūanitatē assūpsit eiusdē speciei

Feria. III. post. III. dominicā

oimē nostra. Athanasius. Perfectus deus
perfectus homo ex aīa rōnali et hūana car
ne subsistēs. Virandū sans qm̄ vt ait Au
gusti. Deus factus est hō vt homo fieret
deus. **S**ecūda pfiguratio est gn̄is pformi
tate. qz h̄m doctores catholicos p̄fitemur
deū fillū nō tm̄ verā hūanitatē assumpsisse
sed etiā de massa nobis. **H**ō. m. f. de gene/
re Adam. Heb. ij. Qui em̄ scrificat et qui
scrificatur ex vno oēs. **I**n hoc certe a p̄p̄
ret dei benignitas mira qz naturā huma
nā sibi inimicā sibi iunxit. fuit tm̄ huma
nitas in ch̄zo oīno sine infectōe peti aut cō
cupiscētie: sed cum plenitudine gr̄e. **I**deo
Paul. j. Cor. xv. Factus est p̄mus Adā
in aīam v̄uentē. Nouissim⁹ aut in sp̄m vi
uificantē. **V**oluit aut nobis sic se figura
re vt se p̄stituerit tanqz exēplar nostrz ad
q̄b̄ possem⁹ securi asp̄icere. **N**ā vt d̄r Au
gusti. in q̄dam fmo. de Hari. dñi. **H**ō seq̄n
dus nō erat q̄ vid̄ri poterat: deus seq̄nd⁹
erat sed videri nō poterat. vt q̄ exhiberet
et qui ab hoīe videret et qui hō seq̄retur:
deus factus est hō. **D**igit vitupabiles et
miseri qui diaboli poti⁹ q̄ ch̄m imitāf.
Tertīa pfiguratio est in passibili q̄litate.
Assumpsit em̄ ned⁹ nostrā hūanā natu
ram: sed etiā defectus eius penales: nō qz
dem inducentes ad culpā: vt sunt p̄nitas
ad malū et difficultas ad bonū. **N**ec etiā
defect⁹ penales: cuiusmōi sunt egritudines
speciales: hoc em̄ nō erat nobis expediēs
sic em̄ se potius inutilem qz vtilem reddi
differ: sed generales defectus penales: qui
vitz respiciūt totā naturā hūanā: sicut
famescere: sitire: algerē: et cetera h̄mōi. **E**t
alia tamē causa fuerunt in ch̄zo et in nobis
sunt. vt dicit **S**aḡ senten. **I**n nobis em̄
sunt ex necessitate contracti: sed in ch̄usto
voluntarie assumpti ex dispensatione vitz
assumentis: p̄currēte siml̄ acceptioe ip̄ius
anime rōnalis que in p̄mo instāti sue cre
ationis habuit vsum cognitiois et p̄sacuit
sibi tali corp̄i. f. passibili v̄niri p̄pter saturē
gn̄is hūani. **C**onsiderem⁹ **G**nos q̄ p̄
saluari cupim⁹ q̄lter aīa eius ab instanti
sue creatiois p̄viderit omnes labores q̄s
passur⁹ erat in trigitatib⁹ annis in hūus
vite pegrinatione q̄ in p̄sēpio: in fr̄gore et
paup̄tate nasceref: et in desertis egypti cū
matre paup̄cula pegrinaturus esset: et sic

de alijs. et hec om̄ia benignissime accep
uit pro salute n̄ra. **P**elagus amoris **I**e
su ch̄zi: **F**ornat succenta charitatis. **A**b
instāti certe p̄ceptiois semp̄ habuit p̄ no
bis mortē in corde. **Q**uomō q̄ tanto redē
proy debitas agemus gratias: qui nō n̄
si ex amore tāstupendo p̄ nobis in carne
operari dignat⁹ est. **A**mor fecit eū lachry
mari: amor fecit eū peregrinari: amor fecit
eū vulnerari siue vulnera p̄peti: amor fe
cit eum in cruce mori. **A**nia insignita di
imagine dilige eū a quo tantū dilecta es:
qui defectus penales sic p̄ nobis assum
psit. **E**t hoc p̄pter tria vt tangit **T**ho. in
ij. par. q. xij. **P**rimo p̄pter precii nostre
salutis: quia p̄posuerat nos redimere san
guine suo. **S**ecūdo p̄pter fulcimentū n̄re
fragilitat̄. f. ad p̄firmatōz n̄re f̄di ad cre
dēdū vitz v̄itate nate assupte. **T**ertio p̄
exēpluz p̄tutis. **I**n hoc em̄ dedit nob̄ exē
plū tolerāde penalitat̄. j. **P**e. iij. **C**h̄zo i
carne passor̄ vos eadē cogitatōe armamī
In q̄ppe r̄pales p̄as timere nō debem⁹:
ex eo qz d̄s eas ip̄e i forma n̄ra p̄tulit. **E**c
plū de martyrib⁹ d̄ q̄b̄ carat eccl̄ia: **H**i p̄
te furias atz terrocia calcasit hoīm zc. j. **P**e
tri. iij. **C**ōicātes ch̄zi passioib⁹ gaudere vt
in reuelatioe gl̄ie ei⁹ gaudeat̄ exultātes.
Pro tertio audist̄. **M**iseri p̄ctōz
rare: cur nō exp̄giscimī ad ip̄z imitādum.
Quō si facere voluerit̄: nullaten⁹ erit vob̄
r̄fidendū de p̄missō gr̄e et gl̄ie. **N**ā dicūt
aura: **B**eneficia large sunt interpretād. de p̄.
si. **Q**uim. **D**e donatioib⁹. **L**ū dilecti. z. ff.
de p̄sti. p̄ncipiū. l. vi. **A**udite **S**i vellet rex
acape tunicā alicui⁹ v̄m pauperē: vilē et
turpē et vob̄ afferret suā tunicā sericā no
bilissimā gēmis ornata zc. et secret⁹ qm̄ oīz
nō est ei⁹ h̄nplacitū: an recusaret⁹. **E**redo
qz nō. **I**mo cū oī diligēta ad h̄festinaret⁹.
Digit miseri cur nō surgit⁹ a sōno: cur nō
eruit arma diaboli: cur nō accipit⁹ tunicā
aureā. f. gr̄e et charitat̄: quā fill⁹ dei v̄ram
vilē hūanitatē induēs vob̄ obrulit. **V**os
igit q̄ i puluere est⁹ exp̄giscimī et laudate.
Ecce d̄s v̄itē cū v̄guēt̄: v̄it cū gl̄ia: neqz
qz ei sine salute v̄it̄ iel⁹ neqz x̄ps sine v̄n
ctioe: neqz sine gl̄ia v̄it̄ ip̄e fill⁹ dei. **S**i q̄
dem̄ ip̄e est salus: ip̄e v̄nctio: ip̄e gl̄ia.